

premda nam srce tuče na pomisao tolike odgovornosti što je povjerena našim skromnim silama, ne plašimo se! Idimo naprijed, uvijek! Radimo, žrtvujmo se! Gospodin je s nama.

»Da, ja sam tvoj sluga, Gospodine, tvoj sam sluga, sin službenice tvoje... Tebi ću prinijeti žrtve hvale i zazvat ću ime Gospodnje. Izvršit ću Gospodinu zavjete svoje pred svim pukom njegovim, u predvorjima Doma Gospodnjega« (Pripj. ps., Ps 115).

Da, časni brate; da, časna braćo i sinovi: ne bojmo se! Gospodin je s nama. Ostanimo s njim: »Tebi ću prinijeti žrtve hvale — i zazvat ću ime Gospodnje.«

Amen.

S talijanskoga preveo: S. Anić

L'OSSERVATORE ROMANO, 8-9 marzo 1982.

NOVA HRVATSKA CRKVENA PUČKA PJESMARICA »SLAVIMO BOGA«

Upravo je izišla u Frankfurtu na Majni zadivljujuće lijepo opremljena nova crkvena pučka pjesmarica pod naslovom »Slavimo Boga«. Izdao ju je Nadđušobrižnički ured hrvatskih misionara u SR Njemačkoj za potrebe Hrvata vjernika u inozemstvu. Pjesmarica je džepnog formata veličine 15,5 x 10,5 cm. Iako ima gotovo 800 stranica, debljina hrbata iznosi jedva 2 cm. Naime, pjesmarica je tiskana na najljepšem tiskovnom papiru tzv. biblijskom na kakvom se tiskaju biblije, časoslovi i slične vrijedne knjige. Već letimičan pogled na pjesmaricu pruža dojam da se zbilja radi o vrijednom izdanju i savjesno pristupljenom i obavljenom poslu.

Predgovor pjesmarice napisao je sam zagrebački nadbiskup-metropolit mons. dr. Franjo Kuharić, a uvod nadđušobrižnik hrvatskih misionara u SR Njemačkoj p. Bernard Dukić, koji se pojavljuje ujedno kao i priređivač skupa s dr. Šimunom Šipićem, prof. Matom Leščanom, Antom Bešlićem i Anom Drežnjak.

P. Bernard Dukić po treći put u zadnjih desetak godina pokušava pružiti hrvatskim vjernicima u inozemstvu prikladan priručnik pučkih popijevaka za liturgijska slavlja. On je dva puta to ostvario uz suradnju Instituta za crkvenu glazbu i Središta za koncilski istraživanja »Kršćanska sadašnjost« iz Zagreba, a sada i samostalno. Koristeći iskustva ranijih pothvata te mnoge preporuke crkvenih glazbenika i pastoralnih radnika, on je zaista pružio izuzetno uspješni priručnik za liturgijska slavlja koji će obradovati ne samo vjernike, crkvene glazbenike već i svakog svećenika bez izuzetka. Naime, priručnik po vanjskoj opremi i sadržaju ide ukorak najvećih istovrsnih evropskih dostignuća, npr. njemačke pjesmarice »Gotteslob«, a u nekim pojedinostima nadilazi takva ostvarenja, jer pjesmarica osim popijevaka sadrži niz molitava, liturgijskih obreda i pouka, što ne sadrže mnoge pjesmarice drugih evropskih naroda.

Pjesmarica »Slavimo Boga« razdijeljena je na XIII poglavlja:

Prvo poglavlje ili odsjek donosi najosnovnija saznanja o vjeri potrebna svakom vjerniku, te obrasce katoličke nauke i vjerske simbole.

Drugo poglavlje obuhvaća saznanja o molitvi te najosnovnije molitvene obrasce koje svaki katolik treba naituz pamtititi kao i niz molitava za osobnu pobožnost u raznim životnim okolnostima.

Treće poglavlje nosi naslov »Red mise s narodom«. Ono će obradovati svećenike prigodom zajedničkih velikih skupova jer će prigodom koncelebracije tu naći misne kanone i ostale obrasce Reda mise. S ovim odsjekom zapravo počinje pjesmarica u strogom smislu riječi jer, osim nekih napjeva koje pjeva svećenik, doneseni su s notama svi napjevi Reda mise koji spadaju na narod.

Četvrto poglavlje odnosi se na pučko pjevanje misnog slavlja općenito. Tu su antifone »Poškropi me« i »Vidjeh vodu« koje se pjevaju prigodom škropljenja naroda na početku misnog slavlja, zatim dvije koralne mise (Missa mundi i De Angelis) latinski i hrvatski, te pet najpoznatijih hrvatskih pučkih misa.

Peto poglavlje donosi pučke popijevke misnih slavlja općenito, i to u svim dijelovima obreda, tj. od ulaza do otpusta vjernika.

Šesto poglavlje obuhvaća razdoblja liturgijske godine: došašće, božićno, bogojavljenjsko, korizmeno i uskrsno vrijeme, te vrijeme kroz godinu sve do blagdana Krista Kralja, kojim završava ciklus crkvene godine.

Sedmo poglavlje posvećeno je Zajedništvu svetih. Tu su zastupljene Gospine pjesme, pjesme u čast svetačkih slavlja za sve blagdane koje slave Hrvati katolici.

Osmo poglavlje nosi naslov »Sakramenti u životu kršćanina«. Tu je najprije pouka o sakramentima, pa obrasci obreda krštenja, potvrde, prve pričesti, ispovijedi, bolesničkog pomazanja, svetog reda i ženidbe s prigodnim popijevkama.

Deveto poglavlje, uz obred sprovoda, pruža i glazbenu opremu i popijevke sprovodnih obreda.

Deseto poglavlje donosi obrasce raznih blagoslova. Tako će tu svećenici naći obrazac blagoslova stana, raznih jela, vode, automobila, pobožnih predmeta, rublja za bolesnike, bolesnika i drugo.

Jedanaesto poglavlje donosi popijevke za blagoslov s Presvetim, za Križni put s pripadnim molitvama, kao i obrasce za neke druge pobožnosti.

Dvanaesto poglavlje obuhvaća Službu časova: Jutarnju, Večernju i Povečerje s napjevima psalama.

Trinaesto poglavlje nosi naslov »Dodatak« a sadrži zbir prigodnih šan-sona, »Ispovijest vjere Hrvata katolika«, liturgijski kalendar, abecedno kazalo pjesama, popis psalama, izvore i literaturu te sadržaj čitave pjesmarice.

Sve u svemu, ne ubrajajući pouke i neke molitvene obrasce, pjesmarica sadrži 634 popijevke uključivši samo neke molitvene obrasce koje narod inače u raznim prigodama zajednički čita. Kako se vidi iz sadržaja, priređivači su htjeli obuhvatiti sva liturgijska zbivanja i pružiti prikladnu popijevku za svako liturgijsko slavlje, u čemu su sadržajno u potpunosti uspjeli. Iako pjesmarica sadrži, kako je istaknuto, niz pouka i molitvenih obrazaca, ona ne gubi ni najmanje od prvotnog značaja pjesmarice, jer su molitveni i obredni obrasci uneseni nenametljivo i ne zauzimaju osjetnog prostora.

Glazbeni dio priredio je prof. Mato Lešćan. On se trudio:

1) da unese u pjesmaricu kvantitativno i kvalitativno veći broj popijevaka za misna slavlja preko godine, čime su uskudijevale dosadašnje pjesmarice;

2) da popijevkom predstavi sve značajnije blagdane kroz godinu, što također nije bilo dovoljno predstavljeno u dosadašnjim izdanjima;

3) da unese dovoljno pučkih misa;

4) da budu zastupljeni i napjevi gregorijanskog koralu, bilo u latinskom izvorniku ili u hrvatskom prijevodu;

5) da oživi mnoge stare hrvatske pučke popijevke koje su zbog toga, jer nisu bile unesene u dosadašnje pjesmarice, u nekim sredinama bile gotovo zaboravljene;

6) da pruži i jedan osnovni repertoar popijevaka iz međunarodnog fundusa pučkih popijevaka koje Hrvati imaju prigode pjevati na slavljinama međunarodnoga katoličkog značaja;

- 7) da unese Gospine himne hrvatskih Marijinih svetišta;
- 8) da budu zastupljeni i lokalni napjevi hrvatskih crkvenih pokrajina;
- 9) da pruži mogućnost pjevanja i onim sredinama koje imaju minimalni repertoar popijevaka naučenih u djetinjstvu u Domovini, a inače su bile proglašene »nececilijanske«;
- 10) da bude dovoljno popijevki prigodom pogrebnih svečanosti itd.

Pri ostvarenju toga zadatka Lešćan je savjesno pregledao sve što je do sada bilo objavljeno s tog područja na hrvatskom jezičnom području, temeljito proučio i s puno ukusa probrao te pružio vjernicima Hrvatima izuzetno uspješni pjevački priručnik koji predstavlja na području takvih izdanja do sada najuspješnije hrvatsko ostvarenje. Kao paradoks to se ponavlja u povijesti da su najvrednija takva ostvarenja u Hrvata tiskana u inozemstvu. Sjetimo se pjesmarice Grgura Mekinica, Atanazija Grgičevića, Cithare octochorde.

Pri ocjeni ove pjesmarice svjestan sam da će se naći poneki kritičar što se neće složiti u cjelini s mojim sudom. Takav neka ima pred očima vječnu mudrost izrečenu latinskom izrekom »Ars longa, vita brevis« (Posao ogroman a vrijeme kratko), pa će u tom slučaju naći dovoljno razloga kojim će suglasiti svoje stavove s velikim brojem pastoralnih radnika, crkvenih glazbenika, širokog sloja vjernika koji će ovo izdanje nove crkvene pjesmarice prihvatiti s izuzetnim oduševljenjem.

I na koncu, svjestan sam da ova nova pjesmarica nije riješila svu problematiku hrvatskog crkvenoga pučkog pjevanja jer je ono veoma složeno i delikatno pitanje, koje treba hitni dogovor i rješenje. Čekati desecima godina samo na odgovor i sporazumijevanje svih zainteresiranih stručnjaka zaista ne vodi zadovoljavajućem cilju. P. Bernard Dukić, iako naoko s malim brojem stručnih suradnika, pokazao je put kako do cilja. Poželjeti je stoga da se ovo izdanje proširi, uz eventualne dopune, i na Crkvu u Domovini kako bi svi naši crkveni prostori, kako to inače biva u inozemstvu, kao dio crkvenog inventara dobili i priručnik crkvenih pučkih popijevaka kao što će ga od sada imati Hrvati vjernici izvan Domovine.

Prirediivačima kao i svima koji budu imali ovu pjesmaricu sa zadovoljstvom izrazujem čestitke.

Dr. Miho Demović

PRIMLJENE KNJIGE

Marija Valtorta: **OVAKO MOLITE**, Jelsa 1982, s talijanskoga priredio don Božidar Medvid. U knjižici od 78 str. doneseni su odlomci iz djela poznate spisateljice o molitvi i meditaciji, o posvećivanju časova, o snazi i svojstvima molitve. Cijena 60 din.

Marija Valtorta: **GETSEMANI**, Jelsa 1982, s talijanskoga priredio don Božidar Medvid. Knjižica na 32 str. donosi kratka razmišljanja o Isusovoj smrtnoj tjeskobi u Getsemaniju na temelju evanđeoskih izvještaja. Prikladno za razmišljanje u tišini crkve, bolesničke sobe, pred izloženim Svetotajstvom, za uru klanjanja, za bdjenje na Veliki četvrtak... Cijena 40 din. Narudžbe za obje knjige: Župni ured, 58465 Jelsa.

Tri knjige Franz-a Weiser-a kao prikladan dar prvopričesnicima i krizmanicima:

— **SVJETLO PLANINA**, govori o dječaku koji se spušta s visokih planina u velegrad noseći neugasivo svjetlo vjere. Cijena 90 din.